

Τὸ ποτήρι τῶν θλίψεων.

Του Ἁγίου Ἰγνατίου Μπριαντσανίνωφ.

Μιά χάρη ζήτησαν ἀπὸ τὸν Χριστὸ δύο ἀγαπημένοι μαθητὲς Του, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, λίγο πρὶν τὸ Πάθος Του.

-Διδάσκαλε, τοῦ εἶπαν, θέλουμε αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ ζητήσουμε νὰ μᾶς τὸ κάνεις. -Τὶ θέλετε νὰ κάνω γιὰ σᾶς; ρώτησε Ἐκεῖνος. -Ὅταν θὰ ἐγκαταστήσεις τὴν ἔνδοξη βασιλεία Σου, τοῦ ἀποκρίθηκαν, βάλε μας νὰ καθίσουμε ὁ ἓνας στὰ δεξιά Σου καὶ ὁ ἄλλος στὰ ἀριστερά Σου. -Δὲν ξέρετε τί ζητᾶτε, τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς. Μπορεῖτε νὰ πιεῖτε τὸ ποτήρι τῶν παθημάτων ποὺ θὰ πιῶ ἐγὼ καὶ νὰ βαπτιστεῖτε μὲ τὸ βάπτισμα μὲ τὸ ὁποῖο θὰ βαπτιστῶ ἐγώ;-Μποροῦμε, τοῦ λένε.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπάντησε:

-Τὸ ποτήρι ποὺ θὰ πιῶ ἐγὼ θὰ τὸ πιεῖτε, καὶ μὲ τὸ βάπτισμα τῶν παθημάτων μου θὰ βαπτιστεῖτε. Τὸ νὰ καθίσετε ὅμως στὰ δεξιά μου καὶ στὰ ἀριστερά μου δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὸ δώσω ἐγώ, ἀλλὰ θὰ δοθεῖ σ' αὐτοὺς γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχει ἐτοιμαστεῖ. (βλ. Μάρκ. 10: 35-40)

Πρόλογος

Ὁ πόνος, σωματικός ἢ ψυχικός, ἀπὸ τίς δοκιμασίες καὶ τὰ βάσανα τούτης τῆς ζωῆς εἶναι τὸ ἀναπόφευκτο πικρὸ ποτήρι τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ πόνος εἶναι ἢ ἴδια ἢ ζωὴ του. Θάνατοι, ἀρρώστιες, κατατρεγμοί, δια-

μάχες, φτώχεια, άποτυχίες, μοναξιά, φοβίες, άγωνίες, πειρασμοί... Πολύς και ποικίλος πόνος, που όρθώνει άμείλικτα ερωτήματα στις ψυχές και προσδίδει άπύθμενη τραγικότητα στην ανθρώπινη ύπαρξη.

Δέν τον δημιούργησε ό Θεός τον πόνο, αλλά μπήκε στη ζωή τών ανθρώπων μετά την πτώση τών Πρωτοπλάστων, έξαιτίας τής άμαρτίας. Ό νέος Άδάμ όμως, ό Θεάνθρωπος Ίησούς, σήκωσε στους ώμους Του μαζί με την άμαρτία και τον πανανθρώπινο πόνο. Έτσι μεταμόρφωσε τον έξουθενωτικό χαρακτήρα του πόνου σε σωτήριο φάρμακο και άνέδειξε τις θλίψεις ως κατ' έξοχήν όδó θεραπείας, έξαγιασμοϋ και τελειώσεως του ανθρώπου.

Άπό τότε ό Χριστός παραμένει ή μοναδική άδιάψευστη έλπίδα τών πονεμένων. Τα λόγια Του άντηχοϋν παρήγορα μέσα στους αιώνες: «Δεϋτε προς με πάντες οί κοπιώντες και πεφορτισμένοι, κάγώ άναπαύσω ύμās» (Ματθ. 11:28). «Έν τῷ κόσμῳ θλίψιν έξετε. Άλλά θαρσεΐτε, έγῶ νενίκηκα τον κόσμον» (Ίω. 16:33).

Δίχως τον Χριστό τὰ ανθρώπινα δεινά εΐναι φορτίο βαρύ και άσήκωτο. Μέν τον Χριστό ό πόνος μετατρέπεται σε γλυκασμό, ή οδύνη σε παράκληση, ή άγωνία σε έλπίδα, τó άγχος σε ύπομονή, ό Γολγοθας σε Άνάσταση.

Οι άγιοι τής Έκκλησίας, βλέποντας κάθε δοκιμασία ως έπίσκεψη Θεοϋ και άφορμή πνευματικοϋ κέρδους, χάιρονταν στα παθήματά τους, ένῶ αντίθετα άνησυχοϋσαν στις μακρές περιόδους άναψυχής.

Την όρθόδοξη διδασκαλία για τις θλίψεις παρουσιάζει με γλαφυρό τρόπο στις έπόμενες σελίδες ό άγιος Ίγνάτιος Μπριαντσανίνωφ (1807-1867), έπίσκοπος Καυκάσου και Μαύρης Θάλασσας. Υπήρξε σύγχρονος και ισάξιος τών μεγάλων σάρετς τής Ρωσίας, όσίου Σεραφείμ του Σάρωφ, όσίου Θεοφάνους του Έγκλείστου και άγίου Ίωάννου τής Κρονστάνδης.

Ο άγιος Ίγνάτιος, μαζί με τó λαμπρό παράδειγμα τής όσιακής του βιοτής, άφησε στον λαό του Θεοϋ ως κληρονομιά πολύτιμη και τὰ έμπνευσμένα του συγγράμματα. Σε αυτά ή εύαγγελική αλήθεια και ή άγιοπατερική διδαχή παρουσιάζονται με τρόπο οίκεΐο στον σύγχρονο άνθρωπο.

Τό κείμενο που ακολουθεΐ περιέχεται στον δεύτερο τόμο τής έλληνικής μεταφράσεως τών έργων του, «Άσκητικές έμπειρίες Β'», που έπιμελεΐται και έκδίδει ή Μονή μας. Τό προσφέρουμε με την όλόθερμη εύχή νά άγγίξει παραμυθητικά την ψυχή κάθε πονεμένου άναγνώστη και

νά τοῦ προσθέσει ὑπομονή, μεγαλοψυχία, ἐλπίδα καὶ πίστη στὸν «δὶ ἡμᾶς παθόντα καὶ ἀναστάντα» Κύριο.

Θρόνους καὶ δόξα ζήτησαν ἀπὸ τὸν Κύριο δύο ἀγαπημένοι Του μαθητές. Κι Ἐκεῖνος τοὺς πρόσφερε τὸ ποτήρι Του (βλ. Μάρκ. 10:35-40).

Τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ μαρτύριο, τὰ παθήματα.

Τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ σ' ἐκείνους ποὺ τὸ πίνουν χαρίζει ἐδῶ στὴ γῆ τὴν πρόγευση τῆς εὐλογημένης βασιλείας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐτοιμάζει στὸν οὐρανὸ θρόνους αἰώνιας δόξας.

Ἄφωνοι στεκόμαστε ὅλοι μπροστὰ στὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ. Κανείς δὲν μπορεῖ νὰ παραπονεθεῖ γι' αὐτὸ τὸ ποτήρι, κανείς δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθεῖ αὐτὸ τὸ ποτήρι. Γιατὶ Ἐκεῖνος ποὺ μᾶς πρόσταξε νὰ τὸ γευθοῦμε, τὸ ἤπιε πρῶτος ἀπ' ὅλους.

Ὡ δένδρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ! Θανάτωσες στὸν παράδεισο τοὺς προπάτορές μας, ἐξαπατώντας τους μὲ τὸ δόλωμα τῆς αἰσθησιακῆς ἡδονῆς καὶ μὲ τὸ δόλωμα τῆς λογικῆς (βλ. Γεν. 2:9, 16-17. 3:1-7). Ὁ Χριστός, ὁ Λυτρωτὴς τῶν καταδικασμένων ἀνθρώπων, ἔφερε στὴ γῆ, στοὺς πεσμένους καὶ ἐξορίστους, τὸ δικό Του ποτήρι, τὸ ποτήρι τῆς σωτηρίας. Ἡ πίκρα τοῦ ποτηριοῦ Του ἐξαφανίζει ἀπὸ τὴν καρδιὰ τὴ θανάσιμη καὶ ἀμαρτωλὴ ἡδονή. Ἡ ταπείνωση, ποὺ ξεχειλίζει ἀπὸ τὸ ποτήρι Του, θανατώνει τὸ ὑπερήφανο σαρκικὸ φρόνημα. Ὅποιος πίνει τοῦτο τὸ ποτήρι μὲ πίστη καὶ ὑπομονή, ἀποκτᾷ πάλι τὴν αἰώνια ζωή, ποὺ τὴν στερηθήκαμε ἐξαιτίας τῆς γεύσης τοῦ ἀπαγορευμένου καρποῦ.

Θα πιῶ τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, «θα πιῶ τὸ ποτήρι τῆς σωτηρίας» (Ψαλμ. 115:4).

Τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ τὸ δέχεται ὁ χριστιανός, ὅταν τὶς θλίψεις τῆς ἐπίγειας ζωῆς τὶς ὑπομένει μὲ τὸ πνεῦμα τῆς εὐαγγελικῆς ταπεινοφροσύνης.

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Πέτρος ὄρμησε μὲ γυμνὸ μαχαίρι νὰ ὑπερασπίσει τὸν Θεάνθρωπο, ποὺ ἦταν περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς ἀνόμους. Μὰ ὁ πραότατος Κύριος Ἰησοῦς εἶπε στὸν Πέτρο: «Βάλε τὸ μαχαίρι στὴ θήκη. Θέλεις νὰ μὴν πιῶ τὸ ποτήρι ποὺ ὄρισε ὁ Πατέρας γιὰ μένα;» (Ἰω. 18:11).

Λέγε κι ἐσὺ τὸ ἴδιο, γιὰ νὰ παρηγορήσεις καὶ νὰ δυναμώσεις τὴν ψυχὴ σου, ὅταν οἱ συμφορές σὲ περικυκλώνουν: «Νὰ μὴν πιῶ τὸ ποτήρι ποὺ ὄρισε ὁ Πατέρας γιὰ μένα;».

Πικρὸ εἶναι τὸ ποτήρι. Μιὰ μόνο ματιὰ ἂν τοῦ ρίξει ὁ ἄνθρωπος, χάνει τὴ λογικὴ του. Ἐσύ, ὅμως, στὴ θέση τῆς λογικῆς βάλε τὴν πίστη καὶ

πιές μὲ γενναιότητα τὸ πικρὸ ποτήρι. Σοῦ τὸ προσφέρει ὁ Πατέρας σου, ὁ πανάγαθος καὶ πάνσοφος Πατέρας σου.

Δὲν σοῦ τὸ ἐτοίμασαν οὔτε οἱ Φαρισαῖοι οὔτε ὁ Καϊάφας οὔτε ὁ Ἰούδας! Δὲν σοῦ τὸ δίνουν οὔτε ὁ Πιλάτος οὔτε οἱ στρατιῶτες του! «Νὰ μὴν πιῶ τὸ ποτήρι ποὺ ὄρισε ὁ Πατέρας γιὰ μένα;».

Οἱ Φαρισαῖοι ραδιουργοῦν, ὁ Ἰούδας προδίδει, ὁ Πιλάτος προστάζει τὸν ἄνομο φόνο, οἱ στρατιῶτες ἐκτελοῦν τὸ πρόσταγμά του. Ὅλοι, μὲ τὶς πονηρές τους πράξεις, ἐτοίμασαν τὴ βέβαιη καταστροφή τους. Μὴν ἐτοιμάζεις κι ἐσὺ τὴν ἐξίσου βέβαιη καταστροφή σου μὲ τὴ μνησικακία, μὲ τὴν ἐπιθυμία ἢ τὴν πρόθεση ἐκδικήσεως καὶ μὲ τὴν ἀγανάκτηση ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν σου.

Ὁ οὐράνιος Πατέρας εἶναι παντοδύναμος καὶ παντεπόπτης. Βλέπει τὶς θλίψεις σου. Ἄν, λοιπόν, ἦταν ἀπαραίτητη καὶ ὠφέλιμη γιὰ σένα ἡ ἀποφυγὴ τοῦ ποτηριοῦ Του, ὅπωςδήποτε θὰ σοῦ τὸ ἔπαιρνε.

Ὅπως μαρτυροῦν ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, ὁ Κύριος πολλές φορές ἔχει ἐπιτρέψει νὰ δοκιμαστοῦν μὲ θλίψεις ἀγαπημένα Του πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ πολλές φορές ἔχει ἀπομακρύνει τὶς θλίψεις ἀπὸ τοὺς φίλους Του, σύμφωνα μὲ τὶς ἀνεξιχνίαστες βουλές Του.

Ὅταν ἐμφανίζεται μπροστὰ σου τὸ ποτήρι, μὴν κοιτᾶς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ σοῦ τὸ δίνουν. Σήκωσε τὰ μάτια σου στὸν οὐρανὸ καὶ λέγε: «Νὰ μὴν πιῶ τὸ ποτήρι ποὺ ὄρισε ὁ Πατέρας γιὰ μένα;».

«Θα πιῶ τὸ ποτήρι τῆς σωτηρίας» (Ψαλμ. 115:4). Δὲν μπορῶ νὰ ἀρνηθῶ τὸ ποτήρι, τὸ ἐχέγγυο τῶν οὐράνιων καὶ αἰώνιων αγαθῶν. Ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ μὲ διδάσκει τὴν ὑπομονή: «Για νὰ μποῦμε στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ περάσουμε ἀπὸ πολλές θλίψεις» (Πράξ. 14:22). Πῶς εἶναι δυνατὸ ν' ἀρνηθῶ τὸ ποτήρι αὐτό, τὸ μέσο μὲ τὸ ὁποῖο θὰ φτάσω στὴν οὐράνια βασιλεία καὶ θὰ τὴν οἰκειωθῶ ὀλοκληρωτικά; Ναί, θὰ δεχθῶ τὸ ποτήρι, θὰ δεχθῶ τὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ!

Τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ εἶναι, σ' ἀλήθεια, δῶρο τοῦ Θεοῦ. «Σ' ἐσᾶς», ἔγραφε ὁ μέγας Παῦλος στοὺς χριστιανούς τῶν Φιλίππων, «δόθηκε τὸ χάρισμα ὄχι μόνο νὰ πιστεύετε στὸν Χριστό, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποφέρετε γι' Αὐτόν» (Φιλιπ. 1:29).

Τὸ ποτήρι φαινομενικὰ τὸ παίρνεις ἀπὸ χέρια ἀνθρώπινα. Τὶ σημασία ἔχει γιὰ σένα ἂν σοῦ τὸ δίνουν δίκαια ἢ ἀδίκαια; Ἐσὺ ὀφείλεις νὰ φερθεῖς σωστά, ὅπως ταιριάζει σ' ἓναν ἀκόλουθο τοῦ Ἰησοῦ: Μὲ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ μὲ ζωντανὴ πίστη νὰ δεχθεῖς τὸ ποτήρι. Καὶ

ἀφοῦ τὸ δεχθεῖς, μὲ ἀνδρεία νὰ τὸ πιεῖς ὅλο, ὡς τὴν τελευταῖα του σταγόνα.

Ὅταν παίρνεις τὸ ποτήρι ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων, νὰ σκέφτεσαι ὅτι προέρχεται ἀπ' Αὐτόν, πού εἶναι ὄχι ἀπλῶς Ἀθῶος ἀλλὰ καὶ Πανάγιος. Καὶ καθὼς θὰ τὸ σκέφτεσαι, νὰ ἐπαναλαμβάνεις γιὰ σένα καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους ταλαίπωρους ἀμαρτωλοὺς τὰ λόγια τοῦ μακάριου καὶ συνετοῦ ἐκείνου ληστοῦ, πού σταυρώθηκε στὰ δεξιὰ τοῦ σταυρωμένου Θεανθρώπου: «Εμεῖς δίκαια τιμωρούμαστε γι' αὐτὰ πού κάναμε... Θυμήσου με. Κύριε, ὅταν ἔρθεις στὴ βασιλεία Σου» (Λουκ. 23:41-42).

Μετὰ γύρισε στοὺς ἀνθρώπους, πού σοῦ δίνουν τὸ ποτήρι, καὶ πές τους: «Εὐλογημένοι νὰ εἴστε ἐσεῖς, τὰ ὄργανα τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε ἀπὸ τώρα καὶ στὴν αἰωνιότητα». Ἄν, ὡστόσο, δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ κατανοήσουν καὶ νὰ δεχθοῦν τὰ λόγια σου, μὴ ρίξεις τὰ πολύτιμα μαργαριτάρια τῆς ταπεινώσεως στὰ πόδια ἐκείνων πού δὲν μποροῦν νὰ τὰ ἐκτιμήσουν. Πές καλύτερα τὰ λόγια αὐτὰ μὲ τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά σου.

Μόνο ἔτσι θὰ ἐκπληρώσεις τὴν ἐντολὴ τοῦ Εὐαγγελίου πού λέει: «Νὰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, νὰ δίνετε εὐχές σ' ἐκείνους πού σᾶς δίνουν κατάρεις» (Ματθ. 5:44).

Νὰ προσεύχεσαι στὸν Κύριο γι' αὐτοὺς πού σὲ λύπησαν ἢ σὲ πρόσβαλαν. Νὰ τὸν παρακαλᾷς νὰ τοὺς ἀνταποδώσει πρόσκαιρα καὶ αἰώνια ἀγαθὰ σ' αὐτὸ πού σοῦ ἔκαναν, καὶ νὰ τοὺς τὸ λογαριάσει σὰν ἀρετὴ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

Ἀκόμα κι ἂν ἡ καρδιά σου δὲν θέλει νὰ φερθεῖς μ' αὐτὸν τὸν τρόπο καὶ ἀντιδρᾷ, ἐσὺ ἀνάγκασέ την. Τὸν οὐρανὸ μποροῦν νὰ τὸν κληρονομήσουν μόνο ὅσοι ἀσκοῦν βία στὸν ἑαυτὸ τους γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν (βλ. Ματθ. 11:12).

Ἄν δὲν θέλεις νὰ φερθεῖς ἔτσι, τότε δὲν θέλεις νὰ εἶσαι ἀκόλουθος καὶ μαθητὴς τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μὲ προσοχὴ κοίταξε βαθιὰ μέσα σου καὶ ἀναρωτήσου: Μήπως βρῆκες ἄλλο δάσκαλο; Μήπως ὑποτάχθηκες σ' αὐτόν; Δάσκαλος τοῦ μίσους εἶναι ὁ διάβολος.

Φρικτὸ ἔγκλημα εἶναι ἡ ἀδικία ἢ ἡ καταπίεση τοῦ πλησίον. Ἀκόμα πιὸ φρικτὸ ἔγκλημα εἶναι ὁ φόνος. Ἄν, ὅμως, μισεῖς τὸν καταπιεστή σου, τὸν συκοφάντη σου, τὸν προδότη σου, τὸν φονιά σου, ἂν δὲν ξεχνᾷς τὸ κακὸ πού σοῦ ἔκαναν, ἢ καὶ τοὺς ἐκδικεῖσαι, διαπράττεις ἀμαρτία βαριὰ σχεδόν ὅσο καὶ ἡ δική τους. Ἄδικα παριστάνεις στὸν ἑαυτὸ σου καὶ στοὺς

ἄλλους τὸν δίκαιο. «Ὅποιος μισεῖ τὸν ἀδελφὸ τοῦ εἶναι ἀνθρωποκτόνος», διακήρυξε ὁ ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ (Α΄ Ιω. 3:15).

Ἡ ζωντανὴ πίστη στὸν Χριστὸ μᾶς μαθαίνει νὰ δεχόμεστε τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, ὅταν τὸ γεύομαστε, ξεχύνει στὶς καρδιές μας τὴν ἐλπίδα στὸν Χριστό. Ἡ ἐλπίδα στὸν Χριστό, πάλι, χαρίζει στὶς καρδιές δύναμη καὶ παρηγοριά.

Τὸ παράπονο γιὰ τὸ ποτήρι ποὺ ἔχει προοριστεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, ἢ ἀγανάκτηση, ἢ ἀνυπομονησία, ἢ μικροψυχία καὶ προπαντὸς ἢ ἀπελπισία εἶναι ἁμαρτίες μπροστὰ στὸν Κύριο, εἶναι τὰ κακόμορφα παιδιὰ τῆς ἐγκληματικῆς ἀπιστίας.

Εἶναι ἁμαρτία νὰ βαρυγγωμοῦμε ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν μας, ὅταν αὐτοὶ γίνονται ὄργανα τῶν δοκιμασιῶν μας. Πολὺ μεγαλύτερη ἁμαρτία εἶναι νὰ βαρυγγωμοῦμε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸ ποτήρι τῶν θλίψεων κατεβαίνει σ' ἐμᾶς κατευθείαν ἀπὸ τὸν οὐρανό.

Ὅποιος πίνει τὸ ποτήρι μὲ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ μὲ εὐχές πρὸς τοὺς ἀδελφούς ποὺ τοῦ τὸ προσφέρουν, αὐτὸς ἔφτασε στὴν ἀγία ἀνάπαυση, στὴ χάρη τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπὸ τώρα κιόλας ἀπολαμβάνει τὸν πνευματικὸ παράδεισο τοῦ Θεοῦ.

Τὰ πρόσκαιρα βάσανα αὐτὰ καθεαυτὰ εἶναι ἀσήμαντα. Ἐμεῖς τὰ θεωροῦμε σημαντικά, ἐπειδὴ εἴμαστε κολλημένοι στὴ γῆ καὶ στὰ φθαρτά, ἐπειδὴ εἴμαστε ψυχροὶ ἀπέναντι στὸν Χριστὸ καὶ τὴν αἰωνιότητα.

Ὅσες θλίψεις κι ἂν δοκιμάζουμε στὴν παροῦσα ζωὴ, αὐτὲς δὲν μποροῦν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὰ ἀγαθὰ ποὺ μᾶς περιμένουν στὴν αἰωνιότητα, ἀλλὰ οὔτε καὶ μὲ τὴν παρηγοριὰ ποὺ ἀπὸ ἐδῶ κιόλας μᾶς χαρίζει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

«Αὐτὰ ποὺ τώρα ὑποφέρουμε», λέει ὁ ἀπόστολος, «δὲν ἰσοσταθμίζουν τὴ δόξα ποὺ μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ Θεὸς στὸ μέλλον» (Ρωμ. 8:18).

Οἱ ψυχές ποὺ δοκιμάζουν διάφορες θλίψεις, εἴτε φανερές, ἀπὸ τὶς ἐνέργειες μοχθηρῶν ἀνθρώπων, εἴτε ἀφανείς, ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση αἰσchrῶν λογισμῶν μέσα στὸν νοῦ, ἢ ὑποφέρουν ἀπὸ σωματικὲς ἀσθένειες, ἂν ὑπομείνουν ὡς τὸ τέλος, θὰ ἀξιωθοῦν νὰ στεφανωθοῦν ὅπως οἱ μάρτυρες καὶ ν' ἀποκτήσουν ὅση κι ἐκεῖνοι παρηγορία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὑπομένεις τὴν πικρὴ καὶ ἀηδιαστικὴ γεύση τῶν φαρμάκων. Ὑπομένεις τὸν τόσο ὀδυνηρὸ ἀκρωτηριασμὸ καὶ καυτηριασμὸ κάποιου μέλους σου. Ὑπομένεις τὸ μακροχρόνιο βάσανο τῆς πείνας καὶ τὴν ἐπίσης μακροχρόνια ἀπομόνωση στὸ δωμάτιό σου, λόγῳ σοβαρῆς ἀρρώστιας. Ὑπομένεις τὰ πάντα, γιὰ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἡ κλονισμένη υἰγεία τοῦ

σώματός σου, τὸ ὁποῖο, καὶ καλὰ νὰ γίνει, ὅπωςδήποτε θὰ ξαναρρωστήσει, ὅπωςδήποτε θὰ πεθάνει καὶ θὰ λιώσει. Ὑπόμενε, λοιπόν, καὶ τὴν πίκρα τοῦ ποτηριοῦ τοῦ Χριστοῦ, πού θὰ φέρει τὴ θεραπεία καὶ τὴν αἰώνια μακαριότητα στὴν ἀθάνατη ψυχὴ σου.

Τὸ ποτήρι σοῦ φαίνεται ἀνυπόφορο, θανατηφόρο; Τότε, ἂν καὶ ὀνομάζεσαι χριστιανός, δὲν ἀνήκεις στὸν Χριστό. Γιὰ τοὺς ἀληθινούς μαθητές τοῦ Χριστοῦ τὸ ποτήρι Του εἶναι ποτήρι χαρᾶς. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, μετὰ τὸν ξυλοδαρμό τους μπροστὰ στὸ συνέδριο τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων, «ἔφυγαν χαρούμενοι, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τοὺς ἀξίωσε νὰ κακοποιηθοῦν γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ» (Πράξ. 5:41).

Πικρές εἰδήσεις ἄκουσε ὁ δίκαιος Ἰώβ. Ἡ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη ἐρχόταν κι ἔπεφτε βαριὰ πάνω στὴν ἀκλόνητη καρδιὰ του. Ἀπ' ὅλες πιὸ βαριὰ ἦταν ἡ τελευταία: Ὅλοι του οἱ γιοὶ κι ὅλες του οἱ κόρες ἔχασαν ξαφνικὰ τὴ ζωὴ τους μὲ θάνατο βίαιο καὶ τραγικὸ (βλ. Ἰώβ 1:13-19). Ἀπὸ τὴ μεγάλη του θλίψη ὁ δίκαιος Ἰώβ ξέσκισε τὰ ρούχα του κι ἔριξε στάχτη στὸ κεφάλι του. Ὑστερα, ὅμως, δείχνοντας τὴ ζωντανὴ του πίστη, ἔπεσε κατὰ γῆς, προσκύνησε τὸν Κύριο καὶ εἶπε: «Ἐγὼ γυμνὸς βγήκα ἀπὸ τὴν κοιλιά τῆς μάνας μου, γυμνὸς καὶ θὰ φύγω ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτο. Ὁ Κύριος τὰ ἔδωσε ὅλα, ὁ Κύριος καὶ τὰ πῆρε πίσω. Ὅπως φάνηκε καλὸ στὸν Κύριο, ἔτσι κι ἔγινε. Ἄς εἶναι δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες!» (Ἰώβ 1:21).

Μὲ ἀπλότητα καρδιάς νὰ ἐμπιστεῖσαι Ἐκεῖνον πού καὶ τὶς τρίχες τοῦ κεφαλιοῦ σου τὶς ἔχει μετρημένες (βλ. Ματθ. 10:30). Αὐτὸς γνωρίζει πόσο πρέπει νὰ πιεῖς ἀπὸ τὸ θεραπευτικὸ ποτήρι πού σοῦ προσφέρει, γιὰ νὰ γίνεις καλά.

Ὁ Θεὸς ποτὲ δὲν ἀφήνει τοὺς πιστοὺς δούλους Του νὰ δοκιμαστοῦν πάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις τους. «Ὁ Θεός, πού κρατᾶει τὶς ὑποσχέσεις Του», γράφει ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος, «δὲν θὰ ἐπιτρέψει σὲ κανέναν πειρασμὸ νὰ ξεπεράσει τὶς δυνάμεις σας. Ἀλλά, ὅταν ἔρθει ὁ πειρασμός, θὰ δώσει μαζί καὶ τὴ διέξοδο, ὥστε νὰ μπορέσετε νὰ τὸν ἀντέξετε» (Α' Κορ. 10:13).

Οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν πόσο βάρος μπορεῖ νὰ σηκώσει ἓνα ζῶο. Πολύ περισσότερο ἢ ἄπειρη Σοφία τοῦ Θεοῦ γνωρίζει πόσο βαριές δοκιμασίες μπορεῖ νὰ σηκώσει μιὰ ψυχὴ.

Ὁ κεραμοποιὸς γνωρίζει καὶ τὴν ἔνταση τῆς φωτιάς καὶ τὸν χρόνο πού πρέπει νὰ μείνουν σ' αὐτὴν τὰ πήλινα σκεύη, γιὰ νὰ ψηθοῦν σωστά. Γιατί, ἂν παραψηθοῦν, σπάζουν, κι ἂν πάλι μισοψηθοῦν, εἶναι ἀκατάλ-

ληλα για χρήση. Πολύ περισσότερο ὁ Θεός γνωρίζει πόσον καιρὸ πρέπει νὰ βαστήξει ἡ φωτιὰ τῆς δοκιμασίας καὶ πόσο δυνατὴ πρέπει νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ φωτιὰ, ὥστε τὰ λογικὰ Του σκεύη, οἱ χριστιανοί, νὰ γίνουν ἱκανοὶ γιὰ τὴν εἴσοδο στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Κοίτα συχνὰ τὸν Ἰησοῦ: Μπροστὰ στοὺς σταυρωτὲς Του στεκόταν ἄφωνος, «σὰν τὸ ἄρνι μπροστὰ σ' αὐτὸν ποὺ τὸ κουρεύει». Παραδόθηκε στὸν θάνατο «σὰν τὸ ἀθῶο πρόβατο ποὺ ὀδηγεῖται στὴ σφαγὴ» (Ησ. 53:7. Πράξ. 8:32). Μὴν πάρεις ἀπ' Αὐτὸν τὰ μάτια σου, Καὶ τὶς θλίψεις σου θὰ τὶς διαλύσει μια οὐράνια, πνευματικὴ γλυκύτητα. Μὲ τὶς πληγές τοῦ Ἰησοῦ θὰ θεραπευθοῦν οἱ πληγές τῆς καρδιάς σου.

«Φτάνει, ἐὼς ἐδῶ!», εἶπε ὁ Κύριος σ' ἐκείνους ποὺ θέλησαν νὰ Τον ὑπερασπίσουν στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ. Κι ὕστερα ἄγγιξε τὸ κομμένο αὐτὸ τοῦ δούλου, ποὺ εἶχε ἔρθει γιὰ νὰ Τὸν συλλάβει, καὶ τὸν θεράπευσε (βλ. Λουκ. 22:51).

«Μήπως νομίζεις», ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος σ' ἐκείνον ποὺ μὲ τὸ μαχαίρι προσπάθησε νὰ πάρει μακριὰ Του τὸ ποτήρι, «ὅτι δὲν μπορῶ νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, κι Αὐτὸς νὰ μοῦ στείλει γιὰ συμπαράσταση πάνω ἀπὸ δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλων;» (Ματθ. 26:53).

Στὸν καιρὸ τῶν συμφορῶν μὴ ζητᾶς βοήθεια ἀπὸ ἀνθρώπους. Μὴ χάνεις πολὺτιμο χρόνο, μὴ σπαταλᾶς τὶς ψυχικὲς σου δυνάμεις γυρεύοντας αὐτὴ τὴν ἀνίσχυρη βοήθεια. Ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ περιμένεις βοήθεια. Μὲ δικὴ Του ἐντολή, ὅταν πρέπει, θὰ ἔρθουν οἱ ἄνθρωποι νὰ σὲ βοηθήσουν.

Σώπαινε ὁ Κύριος μπροστὰ στὸν Πιλάτο καὶ τὸν Ἡρώδη. Δὲν εἶπε οὔτε λέξη γιὰ νὰ δικαιωθεῖ. Τὴν ἀγία καὶ σοφὴ σιωπὴ Του νὰ μιμεῖσαι, ὅταν βλέπεις πὼς οἱ ἐχθροὶ σου ἐπιδιώκουν νὰ σὲ καταδικάσουν ὅπως οὐδέποτε, γιὰ νὰ κρύψουν μὲ τὴ δικὴ σου καταδίκη τὴ δικὴ τους κακὴ προαίρεση.

Ὅπως κι ἂν εμφανιστεῖ μπροστὰ σου τὸ ποτήρι, εἴτε σὰν τὰ σύννεφα, ποὺ μαζεύονται σιγά-σιγά καὶ προειδοποιοῦν γιὰ τὴν καταιγίδα, εἴτε αἰφνίδια, σὰν δυνατὸς ἀνεμοστρόβιλος, ἐσὺ πὲς στὸν Θεό: «Ἄς γίνῃ τὸ θέλημά Σου»! (Λουκ. 11:2).

Εἶσαι μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀκόλουθος τοῦ Ἰησοῦ, ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ. Ἐκεῖνος εἶπε: «Ὅποιος θέλει νὰ μὲ ὑπηρετεῖ, ἄς ἀκολουθεῖ τὸν δικό μου δρόμο, κι ὅπου εἶμαι ἐγώ, ἐκεῖ θὰ εἶναι κι ὁ δικός μου ὑπηρέτης» (Ιω. 12:26). Ὁ Ἰησοῦς πέρασε τὴν ἐπίγεια ζωὴ Του μὲ μαρτύρια. Ἦταν κατατρεγμένος ἀπὸ τὴ γέννησή Του ὡς τὸν τάφο. Ἡ κακία Του ἐτοίμαζε

πικρὸ θάνατο ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν στὰ σπάργανα. Μὰ κι ὅταν πραγματοποιοῖσε τὸν σκοπὸ τῆς, δὲν ἱκανοποιήθηκε. Προσπάθησε νὰ ἐξαφανίσει ἀπὸ προσώπου γῆς ἀκόμα καὶ τὴ μνήμη Του.

Στ' ἀχνάρια τοῦ Κυρίου βαδίζοντας ὅλοι οἱ ἐκλεκτοὶ Του, διάβηκαν ἀπὸ τὸν δρόμο τῶν πρόσκαιρων βασάνων στὴ μακάρια αἰωνιότητα. Μαζὶ μὲ τὶς σαρκικὲς ἀπολαύσεις δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ὑπάρχει καὶ πνευματικὴ κατάσταση. Νὰ γιατί ὁ Κύριος δὲν παύει νὰ προσφέρει τὸ ποτήρι Του στοὺς ἀγαπημένους Του: Ἐπειδὴ μ' αὐτὸ τοὺς κάνει νεκροὺς γιὰ τὸν κόσμο καὶ ἱκανοὺς γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Πνεύματος. «Ἔτσι δείχνει ὁ Θεὸς τὴν πρόνοιάν Του γιὰ ἓναν ἄνθρωπο, μὲ τὸ νὰ τοῦ στέλνει διαρκῶς θλίψεις», λέει ὁ ἀββᾶς Ἰσαάκ ὁ Σύρος.

Ὅταν προσεύχεσαι, ζήτα ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ἀπομακρύνει ἀπὸ σένα κάθε συμφορὰ, κάθε πειρασμό. Δὲν πρέπει νὰ ρίχνεσαι μὲ αὐτοπεποίθηση καὶ ἀπερίσκεπτη τόλμη στὴ δίνη τῶν θλίψεων. Σ' αὐτὴ τὴν αὐτοπεποίθηση κρύβεται ἡ ὑπερηφάνεια. Ὅταν, ὅμως, οἱ θλίψεις ἔρχονται ἀπὸ μόνες τους, μὴν τὶς φοβᾶσαι. Μὴ νομίζεις πως ἦρθαν τυχαῖα, ἀπὸ τὴ συνδρομὴ τῶν περιστάσεων. Ὅχι. Ἀπὸ τὴν ἀνεξιχνίαστη πρόνοια τοῦ Θεοῦ παραχωρήθηκαν. Γεμάτος πίστη, γεμάτος ἀνδρεία καὶ μεγαλοψυχία, ταξίδευε ἄφοβα μέσα στὸ σκοτάδι καὶ τ' ἄγρια κύματα πρὸς τὸ ἥσυχο λιμάνι τῆς αἰωνιότητας. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς σὲ καθοδηγεῖ ἀόρατα.

Μάθε νὰ λὲς μὲ βαθιὰ εὐλάβεια τὴν προσευχὴ ποὺ ἔκανε ὁ Κύριος στὸν Πατέρα Του ἐκεῖ, στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, τὶς τόσο δύσκολες ὥρες πρὶν ἀπὸ τὰ παθήματα καὶ τὸν σταυρικὸ θάνατό Του. Μ' αὐτὴ τὴν προσευχὴ νὰ ἀντιμετωπίζεις καὶ νὰ νικᾷς κάθε θλίψη. «Πατέρα μου», εἶπε ὁ Κύριος, «ἂν εἶναι δυνατόν, ἄς μὴν πιῶ αὐτὸ τὸ ποτήρι. Ὅμως ἄς μὴ γίνῃ τὸ δικό μου θέλημα ἀλλὰ τὸ δικό Σου» (Ματθ. 26:39).

Νὰ προσεύχεσαι στὸν Θεὸ νὰ διώχνει μακριὰ σου τὶς συμφορὲς, ἀλλὰ συνάμα νὰ ἀπαρνεῖσαι τὸ θέλημά σου ὡς θέλημα ἀμαρτωλό, θέλημα τυφλό. Τὸν ἑαυτὸ σου, τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα σου, τὶς περιστάσεις, τὶς παροῦσες καὶ τὶς μελλοντικὲς, τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχεις στὴν καρδιά σου, ὅλους νὰ τοὺς ἐμπιστεύεσαι καὶ ὅλα νὰ τ' ἀφήνεις στὸ πανάγιο καὶ πάνσοφο θέλημα τοῦ Θεοῦ.

«Μένετε ἄγρυπνοι καὶ προσεύχεστε, γιὰ νὰ μὴ σᾶς νικήσει ὁ πειρασμός. Τὸ πνεῦμα εἶναι πρόθυμο, ἡ σὰρκα ὅμως εἶναι ἀδύναμη» (Μάρκ. 14:38). Ὅταν μᾶς κυκλώνουν οἱ θλίψεις, πρέπει νὰ πυκνώνουμε τὶς προσευχὲς, γιὰ νὰ ἐλκύουμε πιὸ ἰσχυρὰ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ μόνο

μέ τῆ βοήθεια τῆς χάριτος μπορούμε νὰ ξεπεράσουμε ὅλες τὶς πρόσκαιρες ἐπίγειες συμφορές.

Ὅταν πάρεις τὸ οὐράνιο δῶρο τῆς ὑπομονῆς, νὰ προσέχεις ἄγρυπνα τὸν ἑαυτό σου, γιὰ νὰ διατηρήσεις τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ. Διαφορετικά, ἡ ἁμαρτία θὰ γλιστρήσει στὴν ψυχὴ ἢ στὸ σῶμα σου καὶ θὰ διώξει μακριὰ σου τὴ χάρη. Τότε ἡ θλίψη, ποὺ παραχωρήθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο γιὰ τὴ σωτηρία σου καὶ τὴν τελείωσή σου, θὰ πέσει πάνω σου βαριά καὶ θὰ σὲ συντρίψει μὲ τὴ λύπη, τὴν ἀκηδία καὶ τὴν ἀπελπισία, ἐπειδὴ στὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ δὲν ἔδειξες τὴν εὐλάβεια ποὺ τοῦ πρέπει.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἔψαλλαν ὕμνους χαρᾶς, ἐνῶ βρίσκονταν μέσα σὲ ἀναμμένα καμίνια, ἐνῶ πατοῦσαν πάνω σὲ καρφιά, ἐνῶ ἦταν δεμένοι σὲ τροχούς μὲ κοφτερὰ σπαθιά, ἐνῶ ἔβραζαν μέσα σὲ καζάνια μὲ κοχλαστὸ νερὸ ἢ λάδι. Καὶ ἡ δική σου καρδιά, ὅταν μὲ τὴν προσευχὴ ἐλκύσει τὴν παρηγορητικὴ χάρη καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ ἐγρήγορηση τὴ φυλάξει μέσα της, τότε καὶ στὶς δυστυχίες καὶ στὶς πικρές συμφορές θὰ ψάλλει ὕμνους χαρᾶς, ὕμνους δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας στὸν Θεό.

Ὁ νοῦς ποὺ καθαρίστηκε μὲ τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, γίνεται θεατῆς πνευματικῶν ὁραμάτων. Ἀρχίζει νὰ βλέπει τὴν ἀόρατη στὸν σαρκικὸ νοῦ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀγκαλιάζει τὰ πάντα, νὰ βλέπει τὸν νόμο τῆς φθορᾶς σ' ὅλα τὰ φθαρτά, νὰ βλέπει τὴν ἀσύλληπτη ἀλλὰ τόσο κοντινὴ σὲ ὅλους αἰωνιότητα, νὰ βλέπει τὸν Θεὸ στὰ μεγάλα Του ἔργα, στὴ δημιουργία καὶ τὴν ἀναγέννηση τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπίγεια ζωὴ του φαίνεται σὰν ἓνα σύντομο ταξίδι, τὰ γεγονότα της τοῦ φαίνονται σὰν ὄνειρα καὶ τὰ ἀγαθὰ της τοῦ φαίνονται σὰν πρόσκαιρες ὀφθαλμαπάτες, σὰν φευγαλέες ἀλλὰ ὀλέθριες πλάνες τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιάς.

Καὶ γιὰ τὴν αἰωνιότητα; Τὶ καρπὸ δίνουν οἱ πρόσκαιρες αὐτὲς θλίψεις; Ὅταν ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἰωάννης ἀξιώθηκε νὰ δεῖ ἀνοιχτὸ τὸν οὐρανὸ, κάποιος ἀπὸ τοὺς κατοίκους του, δείχνοντας ἓνα ἀμέτρητο πλῆθος ὀλόλαμπρων λευκοφορεμένων πιστῶν, ποὺ γιόρταζαν μπροστὰ στὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ τὴ σωτηρία τους, τὸν ρώτησε: «Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ φοροῦν λευκὲς στολές κι ἀπὸ ποῦ ἦρθαν;». Κι ὁ Θεολόγος Ἰωάννης τοῦ ἀπάντησε: «Κυριέ μου, ἐσὺ ξέρεις». Τότε ὁ οὐρανοπολίτης τοῦ εἶπε: «Αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ πέρασαν τὸν μεγάλο διωγμὸ, ποὺ ἔπλυναν τὴ στολὴ τους καὶ τὴ λεύκαναν μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου. Γι' αὐτὸ στέκονται μπροστὰ στὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν λατρεύουν μέρα καὶ νύχτα στὸν ναὸ Του, κι Αὐτὸς ποὺ κάθεται στὸν θρόνο θὰ εἶναι πάντα μαζί τους. Δὲν θὰ πεινάσουν πιά, οὔτε θὰ διψάσουν ποτέ. Δὲν θὰ ὑποφέρουν ἀπὸ τὸν ἥλιο οὔτε

ἀπὸ ἄλλον καύσωνα. Τὸ Ἄρνιο, ποὺ εἶναι στὴ μέση τοῦ θρόνου, σὰν καλὸς βοσκὸς θὰ τοὺς κατευθύνει καὶ θὰ τοὺς ὀδηγήσει στὶς νεροπηγές τῆς ζωῆς. Ὁ Θεὸς θὰ ἐξαφανίσει κάθε δάκρυ ἀπὸ τὰ μάτια τους» (Αποκ. 7:13-17).

Ἡ αἰώνια ἀποξένωση ἀπὸ τὸν Θεό, τὸ αἰώνιο μαρτύριο στὸν ἄδη, ἡ αἰώνια κοινωνία μὲ τοὺς δαίμονες καὶ τοὺς δαιμονοποιημένους ἀνθρώπους, ἡ αἰώνια φωτιά, ἡ αἰώνια παγωνιά, τὸ αἰώνιο σκοτάδι τῆς γέεννας -νὰ τὶ εἶναι πραγματικὰ θλίψη, θλίψη μεγάλη, φρικτὴ, ἀφόρητη!

Στὴ μεγάλη αἰώνια θλίψη ὀδηγοῦν οἱ ἐπίγειες ἀπολαύσεις.

Ἀπ' αὐτὴ τὴ θλίψη προφυλάσσει καὶ σώζει τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ ὅποιον τὸ πίνει εὐγνωμονώντας καὶ δοξολογώντας τὸν Θεό. Μὲ τὸ πικρὸ ποτήρι τῶν πρόσκαιρων θλίψεων ὁ Πανάγαθος προσφέρει στὸν ἄνθρωπο τὸ ἀπέραντο καὶ αἰώνιο ἔλεός Του. **Ἀμήν.**

Πηγή : www.imsn.gr/χριστιανικὴ-εὐγένεια.